

Stručni rad

UČENJE I ISTRAŽIVANJE ŠUME KROZ IGRU

JULIJA GRM

Osnovana šola Frana Roša Celje, Slovenija

Sažetak:

Djecu neodoljivo privlači svijet prirode, znatiželjna su, nezasitna i dive se i najmanjim detaljima. A upravo je svijet prirode mjesto na kojem dijete može istraživati, riskirati, ojačati samopouzdanje i pobjeći u svoju maštu. Šuma je mjesto koje ima sve karakteristike kvalitetne i zanimljive igre. Dijete se u njemu može slobodno kretati, ima sav potreban materijal za igru i s bogatom teksturom, mirisima, zvukovima nudi razna osjetilna i emocionalna iskustva. Dijete je sposobno sa svojom znatiželjom istražiti šumu do suštine. To je kognitivni put, put iskustvenog učenja, jer dijete dolazi do informacija svim osjetilima. Nije dovoljno samo promatrati, on također želi dodirivati stvari, drobiti ih, proučavati, kušati ...

Ključne riječi: divljač, šuma, znanost, znatiželja.

1. Uvod

Dječja igra aktivnost je koja se odvija nakon djetetove unutarnje motivacije. Bez nje ne bi bilo sretnog djetinjstva. Dijete ima pravo na igru. Djeca se ne igraju s namjerom da razviju svoje sposobnosti ili naprave proizvod trajne vrijednosti. Igraju kako bi zadovoljili unutarnju potrebu. Kroz igru dijete uči biti neovisno, iskreno, samo kontrolirano, podređeno svojim zahtjevima. Dijete povezuje iskustva stečena u igri i na njima uči. Igra je najbolji način da dijete sazrije. U igri također uči o fizičkom okruženju i pravilima koja njime upravljaju. Na temelju stečenog iskustva stvara koncepte, uči razmišljati i pokušava riješiti probleme s kojima se susreće. Igra omogućuje djetetu da upozna vršnjake, nauči se suočavati s drugim ljudima, stekne toleranciju, drugarstvo, obzirnost, osjećaj suradnje. Igra ima značajan utjecaj na djetetov tjelesni rast, na razvoj njegove inteligencije, na stjecanje iskustva i znanja, na djetetov emocionalni život i na njegov razvoj u društveno biće. Kada se dijete igra, vježba i jača mišiće i živce, ono stječe razne vještine, uči o svojim sposobnostima.

2. Središnji dio

Igra utječe na dijete učeći kroz igru što znači iskrenost među ljudima, kako se očituju istina i hrabrost. Kroz igru dijete suosjeća s različitim ulogama koje promatra kod odraslih. Pokazuje emocije prema njima koje su ili pozitivne ili negativne.

Znanstvene igre strukturirana su aktivnost i uključuju aktivnu ulogu odrasle osobe. U igri postoje upute i okviri, a oni također uključuju nekoliko različitih načina razvoja i tako djeci omogućuju kreativnost. Njihova je svrha doživjeti prirodu i učenje [1].

U prirodoslovno-didaktičkim igrama djeca stječu prirodoslovna iskustva, vještine i znanja. Ove igre potiču dijete da koristi različita osjetila i tako produbljuje djetetovo iskustvo prirode i čini to iskustvo jačim i trajnijim. Djeca također razvijaju prirodoslovne vještine dok pažljivo promatraju, uspoređuju i opisuju te se tijekom igara susreću s nepoznatim predmetima i materijalima, te ih se stoga potiče da prihvate nove informacije jer žele znati više. Dakle, učenje se temelji na stvarnom iskustvu koje proizlazi iz djetetove inicijative, a ovo je učinkovit put do trajnog i korisnog znanja. Djeca razvijaju svoju kreativnost u znanosti i didaktičkim igrama. Ovdje su najprikladnije igre bez unaprijed oblikovanih ciljeva i metoda, ali čak i djelomično strukturirane igre omogućuju izražavanje djetetove kreativnosti. Likovi iz bajkovitog svijeta mogu nam pomoći, ali moramo ih pažljivo i promišljeno uključiti u igru. Djeca brzo preuzimaju priče i bajke koje odgajatelj može koristiti za učenje, vodeći računa da konačni učinak donosi prirodnu istinu [2].

Također razvijaju komunikacijske vještine i jezik, jer potiču djecu na razmjenu ideja, razmjenu mišljenja, pronalaženje zajedničkih rješenja i slaganje. Dijete također razvija motoričke vještine, jer igra uključuje kretanje po neravnom, raznolikom terenu, prelazak grana i cjepanica, preskakanje potoka, savijanje ispod debelih grana, svladavanje skliskih ili strmih površina ... [1].

Tijekom didaktičkih igara djeca formiraju stav prema prirodnom okruženju, jer se često mogu vratiti u kut šume gdje im se sviđa, tamo se dobro osjećati, vezati za to i uspostaviti poseban odnos. Za njih to može biti mjesto na kojem se osjećaju sigurno i kod kuće, a istovremeno im nudi novi izazov. Pozitivno iskustvo u prirodnom okruženju zasigurno ostavlja traga u djetetovom formiranju odnosa prema prirodi.

Cilj znanstvenih sadržaja u predškolskom razdoblju nije samo da djeca mogu dosljedno slijediti upute u praktičnim aktivnostima, već i da znaju planirati za sebe. Djetetovo znanje postaje sve više i više organizirano kako razvija prirodno-znanstvene postupke i uči koncepte. Što više konkretnih predmeta imaju na raspolaganju, to će im okoliš biti bogatiji i bit će više prilika za upoznavanje, otkrivanje i istraživanje [4].

3. Zaključak

Najbolji način za postizanje ciljeva iz znanstvenih sadržaja je pomoći djeci da se zaljube u prirodu. Ako su s njom u stalnom pozitivnom kontaktu i ako je mogu aktivno istraživati i upoznavati, naučit će je poštivati i voljeti. Tamo gdje djeca imaju tu priliku, razvijaju odnos s poštovanjem prema prirodi i žele je održavati i brinuti se o njoj.

4. Literatura

- [1.]Kos, M. (2013). Začetno naravoslovje ob didaktičnih igrah v naravnem okolju. Okoljsko izobraževanje za 21. stoletje –znanstvena monografija. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- [2.]Kos, M., Jerman, J. (2012). Izkušnje z živim v zgodnjem otroštvu-pot do znanja in pozitivnega odnosa do narave. V Duh, M. (Ur), Ekološka in etična zavest skozi edukacijski odnos do narave in družbe –znanstvena monografija (str. 99–109). Maribor: Pedagoška fakulteta.
- [3.]Marjanovič Umek, L. in Zupančič, M. (2006). Psihologija otroške igre: od rojstva do vstopa v šolo. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete
- [4.]Skribe -Dimec, D. (2007). Naravoslovne škatle. Modrijan: Ljubljana.
- [5.]Petek, D. (2013). Zapiski s predavanj: Didaktika spoznavanja naravnega okolja.